Hälsa för frihet

Hälsa är en frihetsfråga. Pandemin har visat vad hälsa betyder för människors motståndskraft i kris och för att kunna leva livet med full kraft. Samtidigt som hälsan för många blir allt bättre ser vi också stora utmaningar. Det behövs en offensiv, liberal hälsopolitik.

- Sverige ska anta en nationell strategi för hälsa.
- Folkhälsa ska bli en strategisk del av beredskapen att möta pandemier och andra hälsohot.

Hälsa är frihet. Det ligger i ordets mening att folkhälsa ska vara för alla. Ändå finns idag stora skillnader i förutsättningarna för hälsa för människor, beroende på vilka vi är och var vi bor. För att fullt ut främja hälsa behövs en helhetssyn där sjukvård och förebyggande folkhälsoarbete hänger samman. Genom ett aktivt hälsofrämjande arbete för människor i alla åldrar kan vi minska lidandet och frigöra resurser i vården. Liberal hälsopolitik bygger på beprövad vetenskap och på människors egen kraft. Människor har rätt att fatta sina egna beslut och forma livet. Liberal politik syftar till att möjliggöra sunda livsval och erbjuda förutsättningar att etablera goda vanor samt ta ett särskilt ansvar för barns och ungas uppväxtvillkor.

Befolkningens hälsa är en nationell angelägenhet, och alla delar av samhället måste samverka. God hälsa gynnar både den enskilda individen och är en långsiktig besparing för det offentliga. Effektivt hälsoarbete är därmed en investering. Liberalerna vill se en sammanhållen nationell strategi för hälsa, som även omfattar regionerna. Den ska ha ett brett samhällsperspektiv och inkludera frågor kring jämlikhet, delaktighet, språkkunskaper, jämställdhet och mycket annat. Det behövs strukturella förändringar för att öka möjligheterna till goda levnadsvanor med bland annat mer fysisk aktivitet, bättre matvanor, minskad ensamhet, mindre rökning och alkohol samt insatser för jämlik hälsa. Strategin behöver bland annat innehålla:

- Nya ekonomiska incitament och upphandlingsregler för att stärka hälsa.
- Satsningar på hälsofrämjande samhällsplanering och infrastruktursatsningar som gynnar fysisk aktivitet, bland annat grönytor, promenad-, och cykelmöjligheter med mera.
- Insatser för stärkt hälsofrämjande arbetet i vården, till exempel fysisk aktivitet på recept och kultur i vården.
- Satsningar för att öka den fysiska aktiviteten i förskolor och skolor genom skolgårdar som lockar till

rörelse, aktiviteter på raster med mera.

- Utveckling av nudging som ett verktyg för att främja en hälsofrämjande livsstil, där individen har sin beslutanderätt och frihet. Nudging handlar om att påverka människors beteende genom att ”puffa” för hälsosamma val i olika situationer utan att vara tvingande, exempelvis vid matservering.

Pandemin har visat hur sårbara vi är. De som drabbats hårdas av covid-19 är människor som redan innan hade en sämre hälsa. Sverige måste stärka sin beredskap att möta nya pandemier och andra kriser. I detta ingår en stärkt folkhälsa som ökar motståndskraften. Berörda myndigheter bör få i uppdrag att, i samverkan med kommuner, regioner och civilsamhället, inkludera stärkt folkhälsa i arbetet med att utveckla Sveriges beredskap.

Uppdaterad: 22 maj 2022